

Wspólne Kierunki Rozwoju Gmin Obszaru Funkcjonalnego Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów

Spis treści

Wspólne Kierunki Rozwoju Gmin Obszaru Funkcjonalnego Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów ..	1
I. Wprowadzenie	2
I. Kontekst strategiczny planowania rozwoju PTO	3
1.1. Wyjaśnienie	3
1.2. Deklaracja kontekstu strategicznego PTO	3
II. Strategie „sektorowe”	5
2.1. Strategia transportu i komunikacji	5
2.2. Strategia zagospodarowania przestrzennego	8
2.3. Ochrona środowiska	9
2.4. Strategia w obszarze wsparcia dla osób w trudnej sytuacji życiowej, ochrony i promocji zdrowia oraz profilaktyki zdrowotnej, porządku publicznego i bezpieczeństwa	11
2.5. Strategia w zakresie kultury fizycznej i rekreacji, oświaty, wychowania i edukacji dorosłych oraz kultury i aktywizacji społecznej	14
2.6. Strategia w obszarze rozwoju gospodarczego PTO	19
III. Diagnoza założeń i ryzyka	22
IV. Priorytetowe projekty wykonawcze	23
V. Podsumowanie i wnioski dotyczące projektów wdrożeniowych	25
VI. Działania warunkujące wdrożenie Wspólnych Kierunków Rozwoju Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów (wnioski moderatorów).	28
Załącznik nr 1. Priorytety rozwoju Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów zdefiniowane w trakcie warsztatu diagnostycznego w dniu 7 kwietnia 2015 r. w Brwinowie (warsztaty diagnostyczne współorganizowane przez Związek Miast Polskich):	30
Załącznik nr 2. Problemy i propozycje rozwiązań zidentyfikowane w trakcie warsztatu diagnostycznego w dniu 7 kwietnia 2015 r. w Brwinowie	31

I. Wprowadzenie

Dokument „Wspólne Kierunki Rozwoju Gmin Obszaru Funkcjonalnego Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów” jest efektem warsztatów strategicznych przeprowadzonych 17 i 24 kwietnia 2015 r. oraz 8 maja w Podkowie Leśnej, Milanówku i Brwinowie - z udziałem przedstawicieli wspólnot samorządowych tych Miast - moderowanych przez Grzegorza Dziarskiego i Mirosława Olczaka. Zawiera on syntezę ww. warsztatów i uwzględnia wnioski z warsztatów diagnostycznych przeprowadzonych 7 kwietnia 2015 r¹.

Dokument „Wspólne Kierunki Rozwoju”, zgodnie z założeniem, ma charakter ogólny i stanowi podstawę do tworzenia szczegółowych strategii sektorowych z zakresu: transportu, spraw społecznych, środowiskowych, przestrzennych, gospodarczych i marketingowych dla całego obszaru PTO.

Jest on zatem jednym z ważniejszych dokumentów diagnozy strategicznej, ponieważ:

- określa kontekst strategiczny tworzenia strategii sektorowych i dokumentów realizacyjnych dla PTO i Miast-Partnerów;
- kieruje proces myślenia strategicznego i procesów realizacyjnych w poszczególnych sektorach w skali PTO i Miast-Partnerów,
- opracowany został wspólnie przez przedstawicieli wszystkich trzech Miast tworzących obszar funkcjonalny Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów², reprezentujących stronę samorządową na czele z osobami pełniącymi funkcje w organach Miast-Partnerów, stronę społeczną, mieszkańców i przedsiębiorców.

Przeprowadzone warsztaty jednoznacznie wykazały wysoki poziom wspólnoty zamierzeń, ambicji i interesów strategicznych poszczególnych wspólnot samorządowych tworzących Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów. Wyniki tego procesu wskazują, że bazując na potencjale wspólnego dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego, możliwe i konieczne jest podejmowanie, tam gdzie jest to uzasadnione, uzgodnionych i skoordynowanych działań w wymiarze rozwojowym, operacyjnym i instytucjonalnym, w celu skuteczniejszego mierzenia się z wyzwaniami przyszłości.

Kolejne rozdziały niniejszego opracowania przedstawiają wnioski wypracowane na trzech warsztatach poświęconych: ramom strategicznego myślenia i podejmowania decyzji strategicznych (tzw. kontekst strategiczny), wspólnym uwarunkowaniom przestrzennym, środowiskowym i transportowym (warsztat pierwszy), wspólnym uwarunkowaniom rozwoju społecznego (warsztat drugi) oraz wspólnym uwarunkowaniom rozwoju gospodarczego (warsztat trzeci).

¹ Zob.: Załącznik nr 1. Priorytety rozwoju Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów zdefiniowane w trakcie warsztatu diagnostycznego w dniu 7 kwietnia 2015 r. w Brwinowie oraz Załącznik nr 2. Problemy i propozycje rozwiązań zidentyfikowane w trakcie warsztatu diagnostycznego w dniu 7 kwietnia 2015 r. w Brwinowie.

Końcowy rozdział opracowania zawiera wnioski moderatorów dotyczące działań warunkujących wdrożenie Wspólnych Kierunków Rozwoju Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów.

I. Kontekst strategiczny planowania rozwoju PTO

1.1. Wyjaśnienie

Kontekst strategiczny jest określany wspólną wizją rozwoju, misją, wartościami i deklaracją tożsamości gmin tworzących Obszar Funkcjonalny Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów (OF PTO)

Jest on fundamentem i wyznacza ramy dla podejmowania decyzji strategicznych. Tylko decyzje strategiczne mieszczące się w kontekście strategicznym powinny być realizowane na obszarze OF PTO, w wymiarze taktycznym i operacyjnym. Dobrze określony kontekst strategiczny pozwala także na precyzowanie wieloznacznych pojęć używanych w trakcie prac planistycznych, takich jak np. rozwój zrównoważony.

1.2. Deklaracja kontekstu strategicznego PTO

Wizja rozwoju PTO – jakie są nasze marzenia? Jaki obraz przyszłości widzimy?

PTO w perspektywie 7-15 lat jest modelowym, „klimatycznym” trójmiastem ogrodów; spokojnym, przyjaznym i niepowtarzalnym miejscem do mieszkania, pracy, działalności społecznej i rozwoju osobistego; łączącym ludzi i przyrodę; jest ostoją tradycji i poszanowania dziedzictwa kulturowego i historycznego, a zarazem miejscem nowoczesnym, dynamicznym, zapewniającym najwyższe standardy i jakość życia oraz perspektywy rozwoju i integracji dla obecnych oraz przyszłych mieszkańców PTO.

Wizja dopełniająca i wyróżniająca: PTO jest, rozpoznawalnym w kraju i zagranicy, Trójmiastem Ogrodów – rajem dla rowerzystów, biegaczy, wszystkich osób potrzebujących aktywności fizycznej, rekreacji i wypoczynku w otoczeniu zieleni, zabytkowej architektury i z wykorzystaniem wzorowo utrzymanej infrastruktury i obiektów sportowo-rekreacyjnych. Jest ośrodkiem oświaty i wydarzeń kulturalnych prowadzonych w nowoczesnie urządzonych i wyposażonych obiektach publicznych i prywatnych.

Misja PTO – dlaczego i po co? Jaka jest racja istnienia PTO?

Misją współpracy w ramach PTO jest identyfikowanie, wykorzystywanie i dynamizowanie sił napędowych rozwoju obszaru PTO poprzez integrowanie kluczowych decyzji i działań dla rozwiązywania wspólnych problemów, uzupełnianie oferty usług oraz zacieśnianie współpracy wspólnot samorządowych, społecznych i gospodarczych Brwinowa, Milanówka i Podkowy Leśnej na rzecz zrównoważonego rozwoju obszaru z pełnym wykorzystaniem dziedzictwa, zasobów naturalnych oraz więzi społecznych i międzypokoleniowych.

Misją PTO w zakresie kontaktów i oddziaływania społecznego (*Public Relations*) jest budowa wspólnej i rozpoznawalnej marki PTO w kraju – marki Trójmiasto Ogrodów. Kluczowym przesłaniem zintegrowanej komunikacji marketingowej PTO jest: „Trójmiasto Ogrodów (PTO) to: bezpieczne mieszkanie, praca i odpoczynek w dobrym klimacie”.

Przesłanie uzupełniające promocji marki: Trójmiasto Ogrodów (PTO) to dobrze współpracująca, gościnna i niezwykła społeczność lokalna, zapewniająca wysoką jakość życia mieszkańców i gości poprzez harmonijne powiązanie tradycji, historii, przyrody i nowoczesności, oferująca unikalną w skali kraju ofertę bycia i życia, w tym również kulturową, sportowo-rekreacyjną i oświatową.

Lub: społeczność lokalna, która bazując na wysokim kapitale zaufania społecznego, potrafi dobrze współpracować i w ten sposób poprzez harmonijne powiązanie tradycji, historii, przyrody i nowoczesności, zapewniać wysoką jakość życia mieszkańców, przeciwdziałając niekorzystnym zjawiskom demograficznym oraz wyzwaniom społecznym.

Wartości PTO - co jest ważne? Jakie są najważniejsze reguły wspólnego działania?

Przy podejmowaniu działań w ramach PTO podstawowymi kryteriami myślenia, podejmowania decyzji, działań oraz ich oceny są:

- dbałość o kultywowanie tożsamości, spójności kulturowej i wyjątkowości PTO
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego, historycznego, urbanistycznego, architektonicznego i kulturowego
- dobro mieszkańców i komfort ich życia, w tym dbałość o ich podmiotowość w życiu społecznym i asymilowanie nowych mieszkańców oraz budowa atmosfery zaufania społecznego i solidarności międzypokoleniowej
- współpraca – oparta o zasadę i tradycję równoprawnych porozumień, więzi sąsiedzkich oraz aktywności mieszkańców – we wszystkich istotnych i mających wpływ na realizację wizji rozwoju PTO dziedzinach, tak w ramach obszaru PTO jak i w ramach współdziałania z podmiotami zewnętrznymi
- współpraca prowadzona zgodnie z ideą przewodnią bycia prekursorem innowacji w rozwiązywaniu wyzwań społecznych, urbanizacyjnych, ekologicznych, dotyczących rozwoju infrastruktury i tworzenia miejsc pracy bazujących na potencjale intelektualnym i wysokim kapitale społecznym mieszkańców.

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogródów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogródów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EDG i środków krajowych.

Tożsamość PTO – kim jesteśmy i kim razem chcemy być?

Jesteśmy dobrymi sąsiadami i nowoczesnymi tradycjonalistami.

Cechą wyróżniająca i indywidualizującą, nadającą unikalny charakter PTO jest naczelną zasadą dobrego sąsiedztwa czerpiącą ze wspólnego dziedzictwa i poczucia wspólnoty oraz nowoczesny tradycjonalizm mieszkańców i instytucji tworzących PTO.

PTO to społeczność świadoma swoich korzeni historycznych i kulturowych a zarazem nowoczesna – prekursorska w zakresie innowacji w rozwiązywaniu problemów i wyzwań społecznych, urbanistycznych, ekologicznych, technologiczno-infrastrukturalnych i tworzenia nowoczesnych miejsc pracy.

Mieszkańcy PTO łączą patriotyzm lokalny wobec społeczności własnej gminy z poczuciem współzależności między gminami i współodpowiedzialności za rozwój całego obszaru PTO.

II. Strategie „sektorowe”

2.1. Strategia transportu i komunikacji

Tabela 1. Strategia transportu i komunikacji OF PTO

Kierunek strategiczny - transport i komunikacja	Priorytety strategiczne Definicje działań	Kluczowe projekty do realizacji w perspektywie 7-10 lat
1. Doskonała dostępność transportowa obszaru PTO (pełna płynność komunikacyjna)	1.1. Ograniczenie zbędnego ruchu na terenie PTO 1.2. Plan modernizacji	1.1.1 Rozwój alternatywnych form transportu publicznego 1.1.2. Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego programu poprawy dostępności komunikacyjnej PTO obejmującego: a. identyfikację głównych celów podróży zewnętrznych i lokalnych - w obrębie OF PTO b. zapewnienie poprawy i dostępności komunikacyjnej celów podróży lokalnych (w tym przyszła strefa rozwoju gosp. przy A2)* c. zapewnienie poprawy i dostępności komunikacyjnej celów podróży ponad-lokalnych ** d. zwiększenie intermodalności połączeń komunikacyjnych na obszarze PTO e. wspólną politykę parkingową PTO

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

Kierunek strategiczny - transport i komunikacja	Priorytety strategiczne Definicje działań	Kluczowe projekty do realizacji w perspektywie 7-10 lat
2. Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach ze szczególnym uwzględnieniem niechronionych uczestników ruchu (piesi i rowerzyści)	2.1. Wspólny plan i rozwiązania dotyczące bezpieczeństwa i uspokojenia ruchu (w tym wyniesione skrzyżowania) 2.2. Rozwój systemu bezpiecznego dojścia do szkół 2.3. Specyfika rozwiązań komunikacyjnych przy szkołach 2.4. Zróżnicowanie natężenia oświetlenia <i>Plan modernizacji</i>	2.1.1. modernizacja DW nr 719
3. Promocja alternatywnych środków komunikacji	3.1. Transport publiczny - ekologiczne rozwiązania 3.2. Usprawnienie w zakresie poprawy dostępności do tras kolei podmiejskiej i WKD <i>Plan modernizacji</i>	3.1.1. Wdrożenie systemu roweru miejskiego
4. Funkcjonowanie spójnego i efektywnego systemu komunikacji zbiorowej w PTO	4.1. Poprawa jakości i dostępności usług w zakresie transportu zbiorowego	4.1.1. Analiza potrzeb i możliwości w zakresie wspólnej komunikacji
5. Ścieżki pieszo-rowerowe – spójny system	5.1. Wyznaczenie tras rowerowych (ścieżki rowerowe – stacje, wypożyczalnie) <i>Plan modernizacji</i>	5.1.1 Realizacja przygotowanych już projektów budowy tras rowerowych 5.1.2. Rozwój sieci tras w powiązaniu z sąsiednimi obszarami (Grodzisk Mazowiecki, Pruszków, Michałowice, Nadzarzyn)
6. Ekologia w sektorze	E.1. Sposób projektowania dróg – mikroretencja E.2. Nowoczesne technologie budowy dróg E.3. Sposób zagospodarowania pasów zieleni E.4. Ograniczenie hałasu komunikacyjnego <i>Plan modernizacji</i>	6.1.1. Wprowadzenie monitoringu hałasu komunikacyjnego i wdrożenie ew. działań zaradczych we współpracy z zarządcami dróg/linii kolejowej 6.1.2. Podjęcie niezbędnych działań na etapie przygotowania modernizacji linii kolejowej nr 1 i linii WKD

* Kluczowymi zagadnieniami będzie ograniczenie utrudnień („wąskich gardeł”) związanych z istnieniem linii kolejowej nr 1

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

** szczególnie powiązanie OF PTO z A2 i DK 8 oraz modernizacja DW nr 719

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

2.2. Strategia zagospodarowania przestrzennego

Tabela 2. Strategia zagospodarowaniu przestrzennego OF PTO

Kierunek strategiczny - przestrzeń	Priorytety strategiczne Definicje działań	Kluczowe projekty do realizacji 7-10 lat
1. Wprowadzenie spójnej gospodarki przestrzennej w ramach PTO 2. Współpraca – wytyczne przy sporządzaniu PZP (przed opracowaniem wspólnego dokumentu studialnego)	Planowanie przestrzenne uwzględniające funkcje sąsiadujących obszarów poszczególnych gmin PTO	1.1.1. Opracowanie wspólnego dokumentu analityczno-studialnego dotyczącego OF PTO dla zapewnienia koordynacji polityki przestrzennej – do realizacji w możliwie krótkim terminie
2. Rewitalizacja przestrzeni miastotwórczych		Opracowanie programu rewitalizacji miast PTO z uwzględnieniem nowoczesnych rozwiązań (adaptacja idei Slow City i Smart City)
3. Estetyka przestrzeni publicznej	Opracowanie założeń kształtowania terenów zieleni na terenie PTO	* analogicznie – w dziale ochrona środowiska Prowadzenie linii telekomunikacyjnych i energetycznych w gruncie (istotne jest też bezpieczeństwo przesyłania)
4. Uporządkowany i spójny charakter przestrzeni publicznej (oddzielny w każdym mieście)		4.1.1. Działania w tym obszarze na rzecz identyfikacji marki PTO, 4.1.2. Wdrożenie na terenie gmin PTO Systemu Informacji Miejskiej
5. Wykorzystane ciągi ekologiczne	Wykorzystanie możliwości wynikających z istnienia korytarzy ekologicznych	5.1.1 Weryfikacja aktualności korytarzy ekologicznych wyznaczonych w SUiKZP, wprowadzenie niezbędnych zmian w powiązaniu z tworzeniem ścieżek ekologicznych

